

Brezposelni

Policija poroča, da se je tokom preteklega tedna umorilo v Clevelandu 12 oseb, ki so bile brez dela in brez sredstev. Vse ženske so morale pokopati na mestu stroške. Med samomorilci je bilo 8 žensk in 6 moških.

pe dobičke, dočim so njega, je te formule iznašel, odslov od dela. Zato zahteva \$100.000 odškodnine.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays
NAROCNINA:

Za Ameriko, celo leto\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko, pol leta\$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po razpisalnih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEEVEG and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 58. Tue. March 11th, '30.

Problem brezposelnosti.

Predsednik Hoover je dal te dni razglasiti, da bo problem brezposelnosti v najkrajšem času rešen. Tekom 60 dni bodo imeli vsi delavci, ki so danes brez dela in ki v resnici hočejo delati, svoje delo.

Mr. Hoover je tozadevno velik prerok, in če se bodo njegove besede uresničile, tedaj bo pravi junak ameriškega naroda. Resnica je, da zvezna administracija pod vodstvom predsednika Hooverja lahko mnogo ukrene in povzroči, da se deloma odpravi brezposelnost. Toda vsemogočna ni. Na vsak način pa lahko mnogo povzroči, da se brezposelnim zopet vrne delo, katerega tako željno pričakujejo.

Kakšen je pravzaprav položaj brezposelnosti v Ameriki danes? Urad zvezne vlade, ki posreduje javna dela, naznaja, da je v resnici mnogo brezposelnosti, obenem pa omejuje, da se opazuje, da bo brezposelnost kmalu prenehala. V mesecu januarju je bilo največ ljudi brez dela, toda tekem meseca februarja je dobilo v Zedinjenih državah nad 250,000 novo delo.

Posredovalni urad za delo v Zedinjenih državah je mnenja, da tekem meseca marca in aprila bomo zopet imeli normalno zaposelnost. Javne gradnje v mnogih državah so bile ustavljene radi slabega vremena, in je bilo zlasti mnogo tesarjev brez dela. Pričakuje se letos tudi, da bodo posamezne države gradile izvanredno mnogo novih cest. Računa se, da bo gradnja novih cest, katere zgradijo letos v vseh državah unije, veljala najmanj \$400,000,000, kar bo šlo večinoma za plače delavcem, deloma pa za material.

Država Ohio sama bo letos potrošila \$34,000,000 za gradnjo novih cest, oziroma za zboljšanje istih in popravilo. Poleg tega namerava letos država Ohio zgraditi za \$12,000,000 vrednosti novih javnih poslopij, in posamezni okraji in mesta ter vasi tudi obljubujejo nenavadno aktivnost v gradbeni stroki. Naša iskrena želja je le, da bi se ta dela čimprej začela.

Železo in jeklo, ki se smatra kot barometer gospodarskega stanja dežele, obeta za leto 1930 prav dobro in ugodno, ker v tovarne, kjer se izdelujejo jeklarski in železarski izdelki, prihaja vedno več naročil. Nekatere avtomobilske industrije sicer delajo še vedno na takozvani "part-time", toda vsa znamenja kažejo, da se bo odprlo delo v avtomobilski industriji, kar dokazujejo naročila v železarskih in jeklarskih tovarnah.

Bolj slabo je v tovarnah, kjer se izdelujejo radio aparati. To je obširna ameriška industrija, ki pa zadnje čase ne posluje dobro. Vzrok je, ker so leta 1928 izdelali preveč teh aparatov, ki sedaj stoje v tovarnah, dočim naročil od strani občinstva ni toliko kot se je pričakovalo.

Leta 1928 se je v Zedinjenih državah prodalo radio aparatov v vrednosti \$400,000,000, in v letu 1929 pa celo za \$455,000,000. Kljub tej ogromni prodaji aparatov, pa je ostalo še mnogo blaga v tovarnah, in od časa do časa opažate, da gotove tvrdke ponujajo znižane cene na gotovih radio aparatih. Dobro znamenje pa je, ker je že več največjih tvrdk, ki izdelujejo standard radio aparate, naznanilo, da bodo od 1. aprila naprej deloma povišale cene radio izdelkom. To pomeni, da bo več delavcev dobilo delo in se njih plače ne bodo znižale.

Zanimivo je vedeti, da v pisarnah in uradih v vseh Zedinjenih državah je danes jako dosti dela, dočim v tovarnah ne toliko. Toda to je znamenje, da če so pisarne in uradi zaposleni, da mora priti prej ali slej do velikih naročil v tovarnah. Podrobneje o brezposelnosti v Ameriki in o pričakovanju, kako in kdaj se bo delo odprlo, vam naznanimo v prihodnjem članku.

D O P I S I

Bradentown, Florida—Cetrtega marca (na pustni torek) smo se odpeljali v Miami in sicer jaz in moj France in naši floridski sosedi in prijatelji iz Clevelanda: Mr. John Skufca in hčerka Lily, ter James Skufca in njegova soproga.

Ze v začetku našega dohoda v Florido, smo se bili namenili, da obiščemo toliko hvaljeno mesto Miami in Palm Beach. Toda šele po treh mesecih smo se podali na pot.

Bilo je krasno jutro. Sonce je pošiljalo svoje tople žarke na zemljo in ptički so nam drobili svoje jutranje popevke.

Florida je sama nepregledna ravnina. Eden za drugim se vrste našadi oranž in grape fruita, vmes zelena polja z raznimi pridelki. Po drevju žvrogle ptički in zlato sonce ogreva naš zmrzle zemljane, ki se snega in ledu bojimo. (Pa ne jaz, ki zimo ze-

do večera, vedno eno in isto.

Kadar se s Francetom kam peljam, je moje vžgano opravilo, da mu prižigam cigarete, da ne izgubimo tako nič časa. Konce cigaret pa meče skozi okno. In tako je zopet enega vrgel skozi okno, ki ga je pa sapa vrgla nazaj, da je prišel po bližnjici na njegov klobuk. Meni je kmalu nekaj zadišalo in tudi France je rekel, da tako smrdi, kot bi se cunje palile. Ozirava se po avtomobilu, pa ničesar ne opazi.

Smrad pa je prihajal čimdalje silnejši in slučajno pogledam kvišku in v strahu zapazim, da se kadi iz njegovega klobuka. Hitro mu jaz s namem klobuk in pogasim ogenj. To se je zgodilo ravno še o pravem lasu, da ni prišel ogenj do njegovih možganov. To bi gorelo!

Ob treh popoldne se pripelje mo v Miami in prvo, kar mi je padlo v oči, je bila gazolinska postaja z napisom: "Egiptovski gas." Takoj zraven pa druga z napisom: "Hood Gas." Joj, morajo biti tukaj čudni ljudje, sem si mislila, da dobivajo gazolin notri iz Egipta. Rada bi videla, kakšen je oni gazolin, ki se mu pravi, da je "hud." Ej, morda je še hujski, kot ta kratki v Clevelandu.

Miami je krasno mesto, pa kaj bi ne bilo, ko pa hodijo tukaj prezimovat sami bogatini. Vse povsod vidiš krasne nasade palm in drugega tropičnega drevja in grmičja. Imajo tudi zelo lep park, kjer se dviga na sredi oder za godbo. Mogočni hoteli se dvigajo v sinje višine izmed drugih hiš. Ker je ravno godba igrala, smo se ustavili tam in poslušali. Slišali smo zopet našega Bobby Broileurja, ki je pred tremi leti prepeval v Bradenton. Naše mesto pa nima denarja, da bi moglo vzdrževati godbo in tako je Bobby odšel.

Ker se je dan že nagibal, smo si šli iskat prenočišča. Pri tem smo se pa izgubili od svojih prijateljev in vse z iskanje je bilo brezuspešno. Dobili smo se zopet šele, ko smo prišli nazaj v Bradenton.

Druugo jutro in dopoldne sva s Francetom porabila v to, da sva si ogledala mesto in lepo okolico. Popoldne sva se pa odpeljala proti Palm Beachu, kamor sva dospela okrog šeste ure zvečer. Odpeljala sva se čez most na bližnji otok, ki je bogato zasajen z raznimi nasadi. Bil je krasen pogled na stavbe in tropične nasade ob vodi. Ni čuda, da je vse tako krasno, saj so šli milijoni za te naprave.

Prenočevala sva tu in drugo jutro sva se odpeljala zopet nazaj proti našemu Bradentonu, kjer se nahajamo. Za pot domov sva pa vzela drugo pot, ob Okeechobee jezeru. Pot pelja skozi same sladkorne nasade. Na ti soče akrov samega sladkornega trsa.

Pot je peljala skozi nepregledno ravnino, kjer niso opažala na milje in milje žive duše. Videla sva črede goveje živine, pa nobenega pastirja nikjer. Na več kot sto milj sva prišla samo skozi dve mali naselbini. Prva je bila naselbina par hiš in hotel, druga je bila pa naselbina črncev.

Ceste so lepe in tlakovane, na vsaki strani ceste je pa velik jarek, kjer se zbira voda z močvirja. Ob poti sva videla na mnogih krajih želve, ki so se senčile in Franka sem opozorila nanje. Frank jih je hotel iti takoj lovit, pa je bil jarek ob poti preširok in tudi globok in ni mogel čez. Pognala sva naprej in kmalu zopet ugledava drugo želvo, ki se je solčila. Voda tam ni bila globoka, zato je Frank ustavljal avto in skočil proti želvi. Ta se je pa samo malo zganila in zdrsnila v vodo.

Zopet poženeva naprej in jaz sem se skrbno ozirala, kje bom ugledala zopet klobuk želvo. Res je kmalu ugledam in Frank ustavlja avtomobil. Kot lovca in ribiču se mu je zahotelo lova, pa kaj bo, ko ni imel pri sebi nikaškega pripravnega orodja, ali orožja. Končno najde nek kol

in posreči se mu, da jo s kolom zrine iz vode. Ko je bila iz vode, jo je Frank s kolom tiščal k tlom jaz sem jo pa lepo prijala za hrbet in bila je naša. Kadar pridemo domov, jo bomo prinesli pokazat, da boste videli, da je res, kar pišem. Želvi smo tudi dali ime in jo kličemo za "Fany."

Potem sva pa zopet nadaljevala svojo pot, ki je bila še dolga. No, pa sva srečno prišla domov in sva vprašala, če so najini prijatelji, ki sva jih izgubila

ALI ŽIVALI GOVORJO?

Če pravimo, da se živali pogovarjajo, ne mislimo seveda zgolj na prave besede, temveč tudi na glasove in kretnje, ki jim omogočajo medsebojno umevanje. Ali so te zmožnosti zgolj nagonске, podedovane, ali pa jih pridobimo potom pouka in zavednega posnemanja? Ali je živalski "jezik" zmožen razvoja, napredka, in v koliko se razlikuje od človeške govorice? Koklja zove s posebnim glasom piščance, da jim pokaže hrano, ima pa tudi drug glas, da jih opozori na krugalja. Če se v prvem slučaju zbirajo piščanci okrog nje, se v drugem primeru razpršijo in se poskrivajo ob plotu ali v travi. Iste glasove imajo divje kure v Indokitaju, domnevni predniki naše domače kure. Manjši spretni amnitski lovci ustrelijo samo odrasle ptice, ki ob nevarnosti zletijo v zrak. Po kokljah obveščeni piščanci pa so nedosegljivi za puščice pa krogle. Če znesu kura jajce, mora kokodakati menda se to zgoditi brez vsakega hotenja, kakor se mora dreti novorojen otrok. A kaj je s signali? Kako nauči koklja piščance, da jo pravilno razumejo? Vsekakor ptice lahko smotreno posnemajo tuje glasove. Navadno pravijo, da ponavljajo papige človeške besede kakor gramofon. Toda francoski raziskovalec Hachet-Soupples je imel papigo, čije hrana je visela v mali omari na zidu. Kričati je morala: "Omara! omara!" da ji je odprl gospodar vrata in ji dal krme. Omara se je lahko obesila nižje ali višje, v zadnjem slučaju se je moral Hachet poslužiti lestvice. Papiga se je pa morala naučiti besed "lestvica" in "gor stopi". Nekega dne je obesil Hachet omario visoko pod strop in zataknil lestvico v kot med vsako ropotijo. Papiga je razburjeno plahutala s peruti in ponavljala svoj: "Omara! omara!" Dobil je od gospodarja samo prosjo. Isto se je ponovilo drug dan. Papiga si je strastno želela konopljice, ki je bila v nedosegljivi omari. V svojem razburjenju je naredila rumene oči, odprla rep, se našopirila in pričela letati po sobi. Našla je naposled v kotu lestvico, z zmagovalnim hreščanjem se je vsedla nanjo in zavpila: "Lestvica! Gori stopi! Omara! Omara! Omara!" Nikoli poprej ni rabila vseh teh besed skupaj in v tem redu. Ni dvoma, sklepa Hachet, da je bila to razumna, "človeška" govoriča.

POTROŠNJA ENERGIJE PRI PLESU

Profesor finskega vseučilišča v Helsingforsu dr. Karel Tigerstedt je napravil več poskusov, da dožene koliko energije potrošijo Terpsihorini verniki pri izvajanju raznih plesov. Uspeh profesorjevega preiskovanja bo vsekakor močno iznenadil vsakogar, ki misli, da je ples samo prijetna zabava. Ako se preračuna sila, potrošena pri enem ple-su valčka, na toplotno energijo, bi ta zadostovala, da razgreje pol litra vode do 100 stopinj Celzija. Vporaba sile za plesni večer pa je enaka, kakor pri drvarju, ki je posekal kakih deset dreves. Pri plesu je vrhu vsega še ta neugodnost, da trpi sree žaleko bolj, nego pri še tako utrudljivem delu. Charlston zahteva že toliko sile, kolikor porabita dva boksača v eni minuti. Dame so pri tem nekoliko na boljšem, ker jih pri plesu navadno sučejo gospodje. Profesor Tigerstedt šteje med zelo naporno delo v prvi vrsti delo pe-rice, potem delo drvarja, nakar takoj pride delo plesalca. Dognanju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli prozaični profesor in drugače, kar je mor-daj učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotre-bno potrošnjo energije, ki bi se dala tako plodonosno naložiti, ako bi se pol plesne dvorane lo-tito pranja, druga polovica pa bi vse do zore pridno cepila dr-va, vendar mora biti v plesu še kaj drugega, o čemur se učenjaku več ne sanja in česar on ne more izraziti v svojih suhopar-nih računih.

KOŠ ZA NASVETE

V Pekingju, glavnem mestu Kitajske, županuje brihtna gla-va, ki je vrhu tega še general. Piše se Cianglinvu. Gospod pa menda nima časa za sprejeme. Zato je dal po vseh ulicah prit-diti posebne koške z napisom: "Za ideje in pametne nasvete." V te koške mečejo meščani, ki hočejo dati županu kak nasvet, papirčke s svojimi mislimi.

CELA DRUŽINA UMRLA MED KVARTANJEM

V Bruslju so našli te dni oče-ta, mater in njiju sina okoli mi-ze v stanovanju, s kartami v ro-kah — mrtve. Soba je bila pre-pojena s svetilnim plinom, ki je u-hajal iz poškodovane cevi. Igralci v svoji vniemi niso začu-tili duha po plinu in so ga toli-ko časa vdihovali, da so izgubi-li zavest.

TRGOVINA S POLJUBI

Večkrat se je že čulo, da je ta ali ona dama na dobredelnih pri-reditvah zvišala dohodke prired-be s tem, da je prodajala polju-be. Ta originalna, dasi nekoliko neokusna domisljica je prinesla mnogo dobička, dokler je bila novost, kasneje pa je postala preveč običajna, da bi še vlekla. Zato so vsekakor malo pozno pri-šle na to srečno misel študentke iz Glasgowa, ki so otvorile pra-vo trgovino s poljubi v korist di-jaskemu dobredelnemu skladu. Najelo so si mal lokal, kjer je bila prej brivnica, postavile v tr-govino par najlepših deklet ter čakale odjemalcev. Cene so na-stavile enotne in zelo nizke. Vsak poljub je stal približno po-en kvoder, tako da bi se tudi naj-siromašnejši človek lahko zalo-žil s poljubi za daljši čas. Na nesrečo pa se je izkazalo, da je konzumentov za to blago zelo malo in da večina krije svoje po-trebe kje drugje. Moški se ne samo niso trgali za poljube in se gnetli pred prodajalno, marveč so se je nekako ogibali, očitno jim je bila cena prenizka ali pa so se bali belega dne. Trgo-vina se je namreč zapirala že pred mrakom. Skratka: podjet-je je končalo z neuspehom in prodajalke se sedaj gledajo v zrcalo in se čudijo, kaj bi bilo vzrok, da si ni nihče zaželel njih-ladskosti.

DETE MED LEOPARDI

Pred par meseci je neki far-mar v Angoli pograbil dete, ki mu je bilo šele sedem mesecev. Vse iskanje je bilo zaman in vsi so bili uverjeni, da so otroka ukrkali črnici. Nedavno pa so lovci zaslišali otroški jok iz ne-ke votline. Javili so to oblasti, ki je nato organizirala pogon v tem delu pragozda. Lovci so obsto-pili votlino, ki je bila brolg leop-ardov. Ubili so jih pet nakar so prodrli v jamo, kjer je nepremi-čno ležala velika samica. Ustre-lili so tudi njo in izpod trupla iz-levkeli belo dete, ki je mirno se-salo na vimeni orjaške mačke. Portugalski farmar je v reše-nem otroku spoznal svoje neda-vno izgubljeno dete. Kako je prišel otrok v leopardov brlog, ostane seveda nerazrešena ugan-ka, mlademu zemljanu pa je mleko mačje matere tako dobro delo, da je pravi orjak za svojo starost in bi iz njega gotovo po-stal drugi junak Tarzan, ako bi bil ostal pri živalih.

STAROST PUEBELSKIH INDIJANCEV

Učenjaki raziskujejo in pro-učujejo starost starodavnih na-selbin južnoameriških Indijan-cev. Radi bi dognali čas, kedaj so ti Indijanci živeli. Preisko-vanja se vrše sedaj v Pueblo Bo-nito, v Arizoni, kjer je mnogo takih razvalin, ki pričajo, da so živeli tam indijanski rodo-ovi. Ker pa izkopninah samih ne mo-rejodognati njih starosti, so začeli učenjaki preiskovati starodav-na drevesa in hlode, ki so še osta-li. Drevo, kakor je znano, na-pravi v deblu vsako leto nekak-šen črn krog, po katerih krogih se lahko dožene starost drevesa. In na ta način upajo učenjaki dognati, kedaj približno so bi-vali tam slavni puebelški Indi-janci, ki so bili, sodeč po izkop-ninah, na zelo visoki stopnji kulture.

RUSI PROTI OTROŠKE-MU DELU

Moskovski časopis Komsolmo-skaja Pravda je prišel z agitaci-jo, da se po Rusiji odpravi za-poselnost dečkov in deklic, v sta-rosti pod 15 leti, po ruskih kme-tijah. Kakor poroča Pravda, vladajo v tem oziru v Rusiji na-ravnost skandalozne razmere. Dognalo se je, da je bilo proš-lo leto na ruskih kmetijah zapos-le-nih do 135,000 dečkov in deklic, starih pod 14 leti, ki so morali delati od 12 do 18 ur na dan. Za plačilo so dobili par kopejk in pa hrano.

Če verjamete, al' pa ne...

Malo pozno mi je to povedal Martin Frank, naš slovenski me-sar, ki ima svojo mesnico na E. 106. tržišču, ker doba domačih klobas je skoro pri kraju. Naj bo pa za drugo zimo.

"Tisti tvoj recept," je rekel, "za klobase, je sicer dober, am-pak jaz vem pa še za boljšega." "Kar na dan žnim, Martine," mu rečem. "Jaz specializiram v klobasah in vsak recept je dober, ker se človek vedno česa novega nauči."

"Če hočeš napraviti fine riže-ve klobase, Jaka, moraš napra-viti takole:

Pojdi na farne, kjer redijo prešiče in kupi prešička, ki pa mora biti ješč. Pelji ga domov in ga začni krmiti s samim ri-žem in to najmanj en teden. Po-tem ga pa zakolji in vzemi iz nje-ga čreva, ki so že itak napolnje-ni z rižem in ti ni treba druge-č, kot da jih režeš na prave konce in zašpiniš. Kadar prešič-ka krmiš z rižem, dodaj rižu ne-kaj majaronovih plev, da bodo imele klobase boljši okus. Na ta način si prihraniš veliko delo, ker ni treba tibi tlačiti riža v čreva, ampak to vse prešič sam opravi."

Dva rojaka sta prišla v tuje mesto. Bila je ravno nedelja do-poldne, pa stopita v bližnjo cer-kev, da opravita svojo krščan-sko dolžnost. Pogledala pa nista prej, kakšno vero učijo v dotični cerkvi in tako sta prišla v prote-stantovsko cerkev. Ker sta pa že bila v cerkvi, sta sklenila poča-kati, da vidita, kakšne obrede imajo v teh cerkvah. Eden se je vsedel v klopi na kraj bolj spre-daj, drugi je pa ostal bolj zadaj. Lepo mirno sedita in zvedavo opazujeta, kaj se godi. Pride čas obhajila. Pastor gre z veliko po-sodo vina okrog svojih vernikov in da vsakemu kozarec vina. Pri-de do prvega rojaka in ta lepo vzame kupico in jo na dušek zvrne. Drugi rojak je pa obha-jilo hvaležno odklonil. Po vinu pride pastor s kosi kruha, ki jih zopet začne deliti med verniki. Tudi po kruhu je udaril rojak v sprednjih vrstah in ga začel krepko otepavati. Pro testanti nimajo namreč za obhajilo hosti-je, kot katoličani, marveč pravo vino in kruh, ki ga dobi vsak lep porejon.

Po cerkvenem pravilu, se do-bita rojaka pred cerkvijo in oni, ki je sedel v cerkvi zadej, vpraša svojega prijatelja: "Kako pa je to, da si vzel obhajilo? Kaj ne veš, da je bilo to protestantovsko obhajilo in ti, kot katoličan, bi ne smel tega storiti."

"Koga? Obhajilo je bilo to?" se začudi obhajani rojak. "Jaz sem pa mislil, da so cerkev pro-dali, pa da likof pijejo."

Marsikdo morda še ne ve, od kedaj nosi Jamšek tisto kozjo bradico pod usti. Jaz pa to vem in bom tudi povedal. Ravno ta-ko bradico je nosil bivši čarov-nik in "profesor" Zima. Pri ne-ki predstavi ga Jamšek vidi in tako se mu je dopadla tista kozja bradica, da je sklenil, da si jo tudi on pusti rasti. Kmalu mu je pognala naravnost očarljiva bradica, na katero je bil Jamšek jako ponosen, kakor je še danes. O tej Jamškovi bradici pa izve Zima, pa se mu je zdelo zama-lo, da bi še kdo drugi nosil tako brado. Ko se srečata z Jam-škom, ga Zima nahruli:

"Ti, kdo je pa tebi dovolil no-siti tako brado kot jo imam jaz?"

"Kdo si pa ti?" se postavi Jamšek. "Kdo pa pravi, da smeš samo ti nositi kozjo bradico?"

"Jaz sem pa čarovnik in umet-nih s kartami."

"Če si ti umetnik s kartami, sem pa jaz umetnik z malto," se odreže Jamšek.

SVETLOBA IN SENCA

Povest

Gašper je ostrmel, kakor da bi ne bil razumel pomena teh besed. Prijel se je za mizo in prebledel. Naenkrat mu je šinila kri v glavo, in oči so se mu zablistale.

"To je laž!" je hropel.

"Laž?" se je strupeno nasmehnil Bric. "Lažejo tisti, ki so tebe učili, in za njimi lažeš ti. Jaz pa govorim resnico in jo izpričam, kjer bo treba, in z menoj tudi Tone. Sicer pa pokličem za pričjo lahko tudi tvojega očeta samega. Glej!" — Potegnil je pisanje iz žepa. — "Glej! — Iz rok ne dam — podpis tvojega očeta na smrtni postelji. Pokazal se nisem nikomur, in Tone bi bil hud, be bi vedel, da kažem tebi potrdilo svojih besed. Ampak jaz ti ne morem odpustiti, kar si zagrešil proti Tonetu. Zdaj vidiš, kakšen človek je Tone in kakšen si ti. Zaradi zločina tvojega očeta je bil Tone po nedolžnem osumljen in med preiskavo zaprt; za tebe in tvojo sestro je delal brezplačno, za božje plačilo, kar boš videl iz obračuna, skoraj dvajset let; ti pa mu očitno sebičnost in goljufijo in ubojstvo. Ali moreš še pokazati belemu dnevu svoj nesramni obraz? Jaz sem ti povedal, kar ti gre; ti pa se pojdi zahvaliti v tisto šolo, kjer so te izučili!"

Gašper je ostal sam; strmel je predse, zbiral misli, škripal z zobmi in zmajeval z glavo. Čez dolgo časa se je toliko umiril, da je začel zagovarjati samega sebe, češ, da si sam ni ničesar izmislil, da bi bil stric lahko vse to tudi oddrugod slišal, da mu sploh nič posebnega ni očitil; zakaj o drugih varijah se najbrž ne govori nič drugače, in da v prepetu fant fant ubije, se zelo pogosto pripeti, in nesreča je na obeh straneh. Prav seveda ni bilo, da je on tako govoril, da se je on toliko izpozabil. Vroče je postalo Gašperju; po ušesih so mu šumele Bricove besede; jezil se je, da ga ni bil ustavil, da ga ni zavrnil, ko ga je ošteval kakor smrkavca. A kako naj bi ga bil zavračal, ko ima Bric resnico in pravico na svoji strani! Tako politično hudo-ben Gašper še ni bil; na dnu srca se je že sramoval svojega dejanja, dasi se mu je zdelo, da ga je sram le zato, ker ga je Bric zdelal. Ali naj bi bil iz hiše zapodil očeta svojega prijatelja? Saj zameriti se pravzaprav ni moglo Bricu, da se je potegnil za Toneta; ampak zlepa naj bi mu bil dopovedal, da se moti. Zmoti se lahko vsak človek; ali ga je treba zato tepsti?

Tako je spoznaval Gašper, da je zašel na krivo pot, dasi brez svoje krivde. Zapeljali so ga bili najprej Križmanovi, potem pa Rožmani. Kako si je mogel on, pošten človek misliti, da ti obrekujejo in lažejo! Zato je tudi prav, da se kaznujejo. Seveda je neprijetno, da so prišle besede takorekoč po njem na dan. Kdo mu bo zdaj še kaj zaupal? He, kaj, si je mislil, takih stvari mi ni treba zaupati, ki mi napravljajo pozneje sitnosti. In zdaj še očetov spomin, ki je bil zatoni kakor sanje, ki se razprše, ko se prebudiš. Zdaj so zopet oživele neprijetne, iz davnih časov znane podobe, in dolge črne sence so se vlekale za njimi. Kar je on drugim očitil, to je njega zadelo, po pravici; zakaj njegov oče je bil krivčen in namenjen na nedolžnega človeka.

Gašper si je potisnil klobuk na čelo in odšel iz hiše, kjer ga je dušil težki zrak. Iz kuhinje se je oglasila Jerica, da naj nikamor ne hodi, ker bo kmalu kosilo na mizi.

"Jaz ne bom kosil," je dejal Gašper.

"Zakaj ne?" je vprašala sestra.

"Ne morem. Sami kosite!" Obrnil se je za hlevom na polje, kjer je hotel biti sam s svojimi težavami.

Tetrev ga je bil spazil.

"He, Gašper, Gašper!" je hitel za njim.

"Kaj pa hočete?" je gubancil Gašper čelo.

"Gašper," je dejal sorodnik in prijel Gašperja za ramo, "danes ni Toneta doma; danes mi lahko vrneš tisti fižol in krompir, ki mi ga je bil Tone vzel."

"Ali vam ni Tone povedal, da ne smem?" je dejal Gašper in začel hitreje stopati.

Tetrev ga je začuden pogledal in pospešil korak. Za svoja leta je še dobro hodil.

"Pustite me pri miru," je dejal Gašper; "danes vas ne maram poslušati."

"Pa drugič, Gašper, pa drugič," je silil mož. "Saj se nič ne mudi. Snoči te pa ni bilo pri Rožmanu. Prijetna družba nas je bila in tebe smo zelo pogrešali. Reza je bila žalostna."

"Jaz ji ne morem pomagati."

"Kdo pa drugi? Bodi pаметen, Gašper! Stvar je taka: pet tisoč in stara dva bosta najbrž še kaj primeknila. Dekle pa, kakor se spodobi. Pa saj imaš sam oči."

"Z Bogom, Tetrev!"

"Gašper, Gašperček, kam pa dirjaš? Kako sem se zasopel! Ti, še nekaj: ali je res šel Tone Rožmana tožiti?"

"Res, in prav ima. Jaz bi ga tudi."

"Kaj pa imata vendar? Jaz nisem nič slišal in ne vem nič."

"Če nič ne veste, kaj pa govorite?"

Tetrev se je bil ustavil, ker je opešal. Neprijetno zavzet je gledal za fantom. "Ti, Gašper," je vpil za njim, "nad lažem je veter podrl eno staro, trhlo hruško. Ali jo smem jaz spraviti s poti?"

"Pojdite Toneta prositi," je dejal Gašper, ne da bi se ozrl. Tetrev bi bil rad nekaj prav gorkih za njim poslal; zakaj Gašperjevo vedenje se mu je zdelo grdo, brezobzirno, nevaležno. Tetrev je bil vendar njegov sorodnik, trikrat toliko star, sto-krat toliko izkušen, in kako je delal zanj! "Ti smrkavec, ti!" je dejal polglasno in se ozrl, če je sam. O, če bi se ne bal Tetrev, da si pokvari budočnost, bi se pokazal temu fantalinu. Toda oziri, ki kažejo poštene misli, ti vežejo moške jezike, ti izkrivljajo pravična dela. Seveda, če se pomisli, da so vsi drugi možje polni ozirov, kaj bi jih zamerili Tetrevu! Tetrev se je oziral takorekoč na Gašperja, pravzaprav pa na sebe; ali ne taktisto tudi toliko drugih obzirnih možakov?

"Človek hoče ljudem dobro," je godrnjal Tetrev; "in to je zahvala."

Gašper pa je premišljeval sam svoje stališče. Na misel mu je hodilo, kako prijetno da je živel v prejšnjih časih. Kar je bil okusil grenkobe, je izginilo iz spomina; kar je bilo veselega, je lepšala večerna zarja. Nikoli več ne bo tako. Stric Tone mu stoji sovražen nasproti. Mana se hujuje nanj, France se ga ogiblje, in sestra je vsa žalostna in potrta. In kako rad je imel on Bricovo družino! Oh, Anka je najbrž že naprej slutila, kakšen človek da se ji bliža. Rozalka ga še ne pogleda več. Ostal mu je še Janez, doma ravno tak revež, kakor on pri Klančarju. Najbolj je to jezilo Gašperja, da samega sebe ni mogel popolnoma opravičiti. K Rožmanu ni hotel iti že zaradi prerekanja, ker bi morda Rožman valil krivdo na njega, kakor če bi bil on začel lagati in obrekovati; in Pepetovega govorjenja je bil že sit. Oh, če bi se mogle razmere ublažiti, da bi prišlo spet vse v stari tir! Ponizevati seveda se on ni mogel; če bi se mu ponudila roka, bi jo zagrabil. Toda ni nič dogotovil, nič sklenil, ko se je vračal zvečer proti domu.

Janez ga je že iskal, da bi se z njim razgovoril. Ko je šel mi-

mo Križmana, ga je Liza zaupno poklicala: "Janez, zakaj vaju ni več v vas?"

"Jaz nisem prav utegnil," je lagal Janez.

"Pri Rožmanu sta pa bila," mu je oponesla.

"Tam je krčma."

"In Reza, Janez, in Reza! Nikar ne taji, ko jaz dobro vem."

"Kaj meni mar Reza?"

"Tebi morebiti ne, ampak Gašperju. Ali misliš, da sem jaz kaj huda? Še mar mi ni. To ti Gašperju lahko poveš. Jaz se ne ponujam nikomur in se bom

morebiti prej omožila kot Reza."

"Verjamem," je dejal Janez. "Ti, kaj sem hotel reči? Čevlje bom te dni enkrat prinesel. Ti imaš pa tamle na oknu lepe cvetlice; utrgaj mi eno ali dve, da se malo ponosim."

"Ali misliš, da ti jih ne dam?" je dejala Liza in mu natrgala cel šopek. "Gašper naj nikar ne misli, da je on sam na svetu; ti, Janez, si najmanj zatorej. Ampak kaj pripovedujejo! Ali res toži Klančar Rožmana?"

"Menda res, ker je nekaj preveč o njem govoril."

(Dalje prihodnjik)

Vesti iz domovine

V Ljubljani je umrl kovinski kovinski strugar g. Jožef Kor-din, brat Marijaniškega prefekta g. dr. Kordina.

Umrli je v Podbrezju na Gorenjskem v visoki starosti 85 let Terezija Jeglič iz znane Jegličeve rodbine.

V Selšku, župnija Smartno pri Litiji, je umrl posestnik Anton Lavrič. Bil je kremenit značaj in odločen mož, zato je užival splošno zaupanje. Okoli 30 let je bil občinski odbornik v Litiji. Pri Hranilnici in Posojilnici ter Kmetijski zadrugi v Smartnem pri Litiji pa je bil odbornik od ustanovitve pa do svoje smrti.

V Bohinjski Bistrici je umrla gđ. Rezika Ravbekar, učiteljica v Novem mestu.

V Smartnem pri Slovenjegra-du je umrl lesni trgovec, in-dustrijalec in veleposestnik go-spod Ferdinand Kanc, star 52 let.

V Št. Lovrencu pod Prežinom je umrla dne 17. februarja po dolgi in težki bolezni M. Hro-vat, žena posestnika in župana pri Sv. Lovrencu.

Čuden pujs in čudno tele. Ne-ki kmet iz osiješke okolice je prinesel okrajnemu živinozdrav-niku novorojenega pujsa z dve-ma trupoma, torej z osmimi no-gami in štirimi ušesi. — Kme-tu Jakobu Kraču v Indiji pa je krava otelila tele, ki ima samo tri noge. Tele je popolnoma zdravo, tehta 48 kilogramov in kar je glavno: prav dobro hodi.

V Ljubljani so umrli: Anton Gundrum, bivši predsednik ta-rifne komisije ter večletni funk-cionar grafičnega delavstva. — V bolnici je umrla gđ. Mile-na Privšek, zasebna uradnica. — V bolnici je umrla ga. Aloj-zija Batagelj, vdova po višjem železniškem nadzorniku. — Na-d učitelj v pokoj u. g. Robert Cig-ler je umrl v bolnišnici. Umr-

la je uradnica okrožnega urada za zavarovanje delavcev, gđ. Ivanka Tomšič.

Šmartno pri Litiji: V nede-ljo, 16. februarja je umrla mla-da žena Frančiška Jurč iz Male Kostrevnice. Zapušta šest ne-dorastlih otrok, katerih naj-majšji je star tri tedne. Tako je v enem letu zahtevala smrt v župniji tri take žrtve.

Jermen je zgrabil in ubil v Begunjah na Gorenjskem žagar-ja Andreja Kristana. Žena ga je šla jutraj iskat, pa ga je našla mrtvega.

V Muro je padel in utonil, ko se je vračal iz Slovenskih goric proti domu, Rajko Fr. iz Mur-ske Sobote.

Zvirčje pri Žužemberku. Dne 12. februarja je umrl 80-letni Jožef Blatnik. Bil je zelo ugleden in znan daleč na okrog.

KROM-NIKEL

Kovina krom (chromium) je bila do nedavnega časa poznana samo kot kemična posebnost. Pred nekako 15 leti so jo pa v Angliji začeli rabiti kot kovino in sicer mesto niklja. Predvsem so jo začeli rabiti pri raz-nih okrasnih avtomobila, katere so prej ponikljevali. Vsak av-tomobilist pa ve, da so poniklja-ni okrasni pri avtomobilu, kot luči, radiatorji, bumperji, kma-lu izgubili svojo lepo zunanost in zarjavili, da jih je bilo treba dati na novo ponikljati. Nova kovina, krom, ima pa to lastnost, da se je ne prime rja, in pred-meti, delani ali prevlečeni s kro-mom, ostanejo vedno enaki. Če imate okraske pri avtomobilu iz kroma, ste lahko gotovi, da bo-do za vedno ostali enaki. Tre-ba jih je samo včasih obrisati, pa se zopet svetijo kot novi. Iz kroma so zadnje čase začeli iz-delovati tudi razno kuhinjsko posodo, kar bo gotovo veselilo hišne gospodinje, katerim ne bo

treba toliko čistiti posode, pa jo bodo imele vseeno vedno lepo.

KITAJSKA DEKLETA SE PUNTAJO.

Kitajski ženski svet, katerega je do sedaj smatral ves svet za nekeke sužnje, se je zadnje čase upri tako v industrijskem, kot v ženitnem smislu. Tako poroča-jo iz mesta Sunkat, v bližini Cantona, kjer so ženske zapo-sljene v izdelavi svile, da se žen-

ske svojeglavno upirajo zakon-skemu jarmu, ker se lahko sa-mostojno preživljajo. V prvi vrsti je pa ta revolta kitajskih deklet namenjena za odpravo starih kitajskih običajev poro-ke. Na Kitajskem je namreč običaj, da mora živeti mlada že-na pri moževih starših, kjer pa ostane neoporečni gospodar dru-žine mati, ki vlada s železno vo-ljo nad družino prav do njene smrti. Mlade Kitajke se sedaj temu upirajo in hočejo živeti prosto, kot njene bele sestre v Evropi, ali Ameriki.

14 letni Jack Harvey iz Ukiah, Cal., ki se nahaja že 30 dni v nezvesti, kot posledica padea z bicikla, ko ga je zadela neki avto. Zdravniki so ga operirali, toda ni so ga mogli zbuditi iz neza-vesti.

Avstrijski nadvojvoda Leopold, katerega je novo-gorski okrajni pravdnik po-lkical k sebi, da ga zasliši. V New Yorku so bili nam-reč prodani dragulji bice-ga cesarja Napoleona, vred-ni \$400.000, za \$40.000. Ba-je je bil pri prodaji dragu-ljev.

THE OLD HOME TOWN

Stanley

YAS SAH = WHEN I SAW THEM TWO HANDS EASIN' TOWARD THOSE LEMON PIES - I JUST SMACKED DOWN THAT WINDOW, AND SMACKED IT HARD - AND DAR HE IS !!

AHHA... TRYING TO JIMMY THAT WINDOW EH!!

LA SITTITUDE WHITE, THE SECOND GIRL IN THE CENTRAL HOTEL KITCHEN, MADE A VERY IMPORTANT CATCH THIS MORNING -

Razprodaja

Lepih, svilenih in pralnih oblek. Te obleke so izdelane po najnovejšem kroju. Imamo jih v zelo poljubnih barvah, mere 16 do 44.

SVILENE OBLEKE

Cena 16.75, sedaj 9.95
Cena 10.50, sedaj 7.95
Cena 6.50, sedaj 4.95
Nekaj oblek, katerih cene so bile 6.50, 7.75 in 9.00, sedaj samo 3.00

PRALNE OBLEKE

Barve teh oblek so garantirane
cena 1.95

KOTENINA ZA RJUHE

81 palcev široka
Cena 75c, sedaj 63c
Cena 55c, sedaj 42c

VELIKE BRISAČE

Turkish Towels, 44x22
Vredne 30c, sedaj na raz-prodaji 5 za 1.00

Znižane cene na tem blagu ostanejo samo do ponedeljka 17. marca.

Se vam priporočam

JOS. ŠTAMPFEL

6129 St. Clair Ave.

Farma naprodaj

ker gre lastnik v staro domovi-no. 98 akrov zemlje, 13 glav go-veje živine, 2 konja in vse orod-je, kar se rabi na farmah. Lepa hiša, 9 sob in velik hlev, voda v hiši, tekoča voda preko farme. Kdor želi farmo poceni, naj pri-de pogledat. Pozve se pri John Jalovec, Ravenna, Ohio, R. F. D. Rd. No. 1. (58)

Priletna ženska

se išče, da bi stregla bolni ženi. Pokličite Kenmore 0836-J. (61)

Priporočilo!

Slovenska grocerija se vljud-no priporoča Slovincem in Hr-vatom za obila naročila svežega grocerijskega blaga po jako zmernih cenah. Vsa naročila se razvažajo tudi na dom. Lahko tudi telefonirate.

Jos. Modic

1033 E. 62nd St. Tel. Endicott 8905. (Fri. Tue. 68)

BRAZIS BROS.

FINE OBLEKE IN VRHNE SUKNJE PO \$14.50

6905-07 Superior Ave.

POSEBNA RAZPRODAJA

NOVHI

spomladanskih oblek

RAZPRODAJA TRAJA DO SOBOTE 15. MARCA

Posebnosti razprodaje

Ene vrste oblek, 2 obleki za \$9.95

Boljše vrste, 2 obleki za \$15.00

Na razprodaji bodo tudi obleke za na "party."

GRDINA SHOPPE

6111 St. Clair Ave.

TAJNOST LJUBOSUMNEGA VOJVODE

Spisal GABARIOU

za "Ameriško Domovino"
A. SABEC.

XII. POGLAVJE

"Trde besede, trda dejanja."

Odklonjena po Norbertu, je šla Dijana s smrtjo v srcu nazaj v očetov grad po poti, po kateri je tolikrat hodila z upanjem in nado v srcu. Dijana je zagrozila takrat Norbertu s svojim maščevanjem, toda ko je potem vse to bolj hladno premislila, je čutila, da njena jeza ne velja toliko Norbertu kakor oni, ki je sedaj njegova žena. Vse njeno sovraštvo se je obrnilo proti tej ženski, ki je stopila med njo in Norberta. V takem razpoloženju se je nahajala Dijana, ko ji je bil predstavljen vikonte Mussidan, prijatelj njenega brata, čigar smrt je storila zdaj njo bogato dedinjo. Mussidan je bil velik, lep človek, zdrav in zelo močan. Poleg tega je bil Oktave de Mussidan odličnega rodu in tudi bogat.

V Pariz je prišel z dvajsetimi leti in vsled svoje duhovitosti je postal kmalu središče družbe. V gospodično Dijano se je zaljubil takoj, čim jo je ugledal. In Dijana ni bila nikdar bolj očarljiva in dražestna, kakor baš sedaj. Toda Oktave Mussidan ji ni ugajal; bila je vse prevelika razlika med njim in Norbertom in nič ni moglo izbrisati njegove podobe iz njenega srca. Še vedno ga je videla pred svojimi duševnimi očmi, kako se je pojavil prvič v svojem življenju pred njo v Bevrnskem gozdu, oblečen v svojo bomo obleko. Še vedno je videla takratno njegovo sramežljivost, ko se je komaj upal pogledati v oči. Kot rečeno, se je Oktave hipno zaljubil v Dijano, katero je brez odloga poprosil za njeno roko. To jo je presenetilo, kajti bila je preveč zaposlena s svojimi lastnimi mislimi, da bi si domišljevala, da jo Oktave ljubi. Ko ji je Mussidan razkril svojo ljubezen ter jo poprosil za roko, ga je najprej začudeno pogledala, nato pa mu rekla, da mu bo odgovorila naslednjega dne. Ko je nato celo stvar dobro pretehtala in premislila, je napisala Norbertu ono pismo, katero mu je izročila Francka. Lahko si torej predstavljamo njeno razburjenost, ko je ob gozdni poti čakala dekličine vrnitve. Čakala je deklico skoro tri ure, ko se je končno deklica pojavila, vsa zasopljena.

"Kaj je rekel gospod marki?" je vprašala razburjeno Dijana.

"Nič ni rekel; to se pravi: zaklical je jezno 'Nikoli, ne, nikoli!'"

Da ne bi deklici pokazala svojih čustev, se je Dijana prisiljena zasmejala in rekla: "Ah, to je rekel? Nu, prav to sem pričakovala."

Zdelo se je, da ima deklica še nekaj povedati, toda Dijana jo je naglo odslavila ter ji stisnila srebrenik v roko. Videla je, da je zdaj vse končano; vse njeno prizadevanje je bilo zaman in hvaležna je bila Mussidanu za njegovo ljubezen. "Čim se poročim," si je mislila, "bom prosta in sledila bom Norbertu in nje govori ženi v Pariz."

Ko se je vrnila nazaj v očetov grad, jo je tam že čakal Oktave Mussidan. Njegove oči so ji stavile vprašanje, katero se njegova usta niso drznila izgovoriti. Nežno ji je položil roko na ramo in jo pogledal v oči, in ona mu je prikimala z glavo.

Mislila je, da jo je to dejanje osvobodilo njene preteklosti, toda bridko se je motila. Ko je lovil pov Daumon čul, da se je njegova zločinska spletkarja izjalovila, se ga je polastila groza, toda pozneje se je nekoliko umiril. Nekoliko bolj varnega pa se je čutil šele tedaj, ko je izvedel, da

je postal vojvoda popolni bebec in da so izgubili zdravnik vse upanje. Ko pa je Daumon videl, da se je Norbert tako naglo oženil, je menil, da je zdaj vsa nevarnost pri kraju. Z veseljem se je spomnil, da ima v svoji omari varno zaklenjene Norbertove zadolžnice, glaseče se na petindvajset tisoč frankov, katere lahko zahteva, kadarkoli se mu poljubi. Prvi korak, ki ga je storil, je bil ta, da je začel oprežati okoli Dijaninoga doma, ker si je dejal, da ga bo srečno naključje sestalo z Diano. Več dni je bilo njegovo oprežanje brezuspešno, končno pa jo je vendar ugledal na poti, ki je vodila v Bevron. Stopil je naglo za njo ter jo nagovoril.

"Kaj pa hočete od mene?" ga je vprašala Dijana jezno.

Daumon ni naravnost odgovoril; toda ko se je opravičil radi svoje vsiljivosti, ji je čestital k neni bodoči poroki, o kateri je zdaj govorila vsa soseska, in ki tudi njega izredno veseli, ker je vikonte Mussidan v vseh ozirih boljši od Norberta.

"Ali je to vse, kar mi imate povedati?" ga je prekinila Dijana.

Ko se je nato obrnila od njega, jo je on prijel za rob njene obleke.

"O, da, imam še nekaj povedati," je rekel, "če me boste počastili s svojim posluhom. Imam vam povedati nekaj, toda saj boste najbrž uganili, kaj."

"Kaj? Prav nič ne morem uganiti," je odvrnila Dijana.

On se je nasmešnil, se ozrl okoli sebe, nato pa zašepetal:

"Veste, tisto zaradi strupa."

Dijani se je zdelo, kakor da je dvignila pred njo svojo glavo strupena kača.

"Kaj mislite s tem?" je zaklicala. "Kako si drznete tako govoriti z menoj?"

Daumon je postal naenkrat zopet ves suženjski. Prišel je tarnati, da ga je premamila in mu ukradla neko gotovo zeleno stekleničico, katero je imel v svoji pisarni. Če se je o tem kaj izvedelo, bo moral on to plačati s svojo glavo. Plačati bo moral za zločin, pri katerem ni imel nobenega opravnika.

"Dovolj!" je vzkliknila Dijana ter udarila z ного ob tla.

"Ampak gospodična, jaz ne morem več ostati tu, ker sem prenervozen. Odšel bi rad v kako tujo deželo."

"Torej, povejte mi vsaj, kaj pravzaprav hočete?"

Daumon ji je odgovoril, da želi samo kak mal dar, ki mu bo lajšal njegovo izgnanstvo v tuji deželi. Saj ne želi nič drugega, kot samo tako veliko vsoto, ki bi mu donajala tritisoč frankov letnih obresti.

"Zdaj razumem," je rekla Dijana, "vi želite biti plačani za to, kar imenujete svoje usluge."

"Oh, gospodična!"

"In te usluge cenite na šestdeset tisoč frankov; pri moji veri, visoka cena!"

"Oh, to ni niti polovico tega, kar me je ta nesrečna stvar stala."

"Neumnost; vaša zahteva je nesramna."

"Zahteva?" je odgovoril Daumon; "jaz ne staviim nobenih zahtev. Prišel sem k vam s ponižno prošnjo. Če bi bil prišel k vam z zahtevo, bi drugače nastopil. Rekli bi: 'Plačajte mi takšno in takšno vsoto, ali pa bom povedal, kar vem.' Kaj pa naj jaz izgubim, če se ta stvar izve? Ali nisem morda navaden, ubožen stvar mož? Vi in gospod Norbert sta tista, ki se imata bati tega odkritja. Vi ste še mladi, lepi in bogati in pred vami leži krasna bodočnost."

Dijana se je zamislila. "Zelo neumno govorite," je rekla po kratkem premolku. "Če se koga obdolži, je treba za to tudi dokazati."

"Popolnoma pravilno, gospodična, toda ali hočete mar reči, da teh dokazov ni v mojih rokah? Toda če bi jih vi radi kupili, prav lahko storite to. Prav iz srca rad vam jih prodam."

Ko je to govoril, je potegnil iz svojega žepa usnjeno listnico ter vzel iz nje neki list, katerega mu se je videlo, da je bil zmečkan in pozneje zopet poravnčan. Čim je Dijana zagledala ta list, je strahu in jeze vzkliknila, kajti spoznala je v tem listu svoje zadnje pismo Norbertu.

"Ta čarovnica, Frančiška, me je izdala," je rekla Dijana, "jaz pa sem njeno mater rešila pred poginom od gladi."

Daumon ji je pomolil pismo pred obraz. Ona je naglo iztegnila roko po njem, toda on je bil čuječ ter je naglo potegnil, s sarkastičnim smehom, roko nazaj.

"Ne, gospodična, je rekel, "toda ona mala stekleničica s strupom. Pa vseeno vam bom izročil to pismo skupno z nekim drugim listkom, če dobim to, za kar vas prosim. Če bom pa moral iti na morišče, bom že poskrbel, da bom šel tja v dobri družbi."

Dijana se je zgrozila.

"Toda jaz nimam denarja," je končno rekla. "Kje naj vzamem tako veliko vsoto?"

"Morda bi jo gospod Norbert našel."

"Tak pojdite k njemu."

Daumon je negativno zmajal z glavo.

"Ne, tak bedak nisem," je odvrnil; "predobro ponam gospoda Norberta. On je pravi sin svojega očeta. Toda vi ga lahko krotite, gospodična; sicer pa je tudi v vašo lastno korist, če se ta stvar enkrat uravnaja."

"Daumon!"

"Vsako izbegavanje je nepotrebno. Prišel sem k vam ponižen in skromen, vi pa postopate z mano kot s potepuhom. Toda tega ne bom več prenašal, o čemer se boste lahko prepričali na svoji lastni koži. Zapomnite si in ne pozabite, da nisem jaz nikomur zavdal; toda dovolj o tem. Danes je torek; če ne dobim do petka, do šestih zvečer tega, kar sem od vas zahteval in za kar sem vas prosil, bosta prejela vaš oče in vikonte de Mussidan od mene pismo, katerega prav gotovo ne bosta posebno vesela, in vaša možitev bo splavala po vodi."

Dijana je bila nema od te nesramnosti, in preden se je zavedla, da bi mu odgovorila, je lopov že izginil za grmovjem na ovinku poti. V srcu je čutila, da je zmožen držati svojo besedo in uresničiti svojo grožnjo; čeprav bi s tem sam sebe pokopal.

Toda Dijana je vedno gledala vsaki nevarnosti neustrašno v oči. Sicer pa ji je bilo jasno, da nima izbire, kaj naj stori, razen da se zateče k Norbertu po pomoč. Vedela je, da bo storil vse, da odvrne nevarnost, ki preti prav tako njemu, kakor njej. Toda ideja, da bi njega prosila za pomoč, je globoko užalila njeno samoljubje in njen ponos. Do kako brezdanih globin infamije in nesramnosti se je že pogreznila, in kakšen je uspeh vseh njenih aspiracij, da bi postala velika in slavna vojvodinja!

Spoznala je, da je na milost in nemilost izročena lopovu Daumonu. Videla je, da ni drugega izhoda, nego da se zateče po pomoč k možu, ki ga je nekaj tako goreče ljubila, in katerega zdaj tako smrtno sovraži. Vendar ni niti za trenutek oklevala in omahovala. Napotila se je naravnost k baji vdove Roulo, odkoder je takoj poslala njeno hčer po Norberta, z naročilom, da mora ona, Dijana na vsak način govoriti z njim.

Pred odhodom je deklici zabljala, naj sporoči Norbertu, da naj pride slednji prihodnjo noč

prav gotovo k vratom parka gradu njenega očeta, kjer ga bo ona čakala. Priti mora gotovo, češ, da gre za stvar, ki pomeni življenje ali smrt.

Ko se je bližala ura šestanka, so se Dijane polastili strašni dvomi, bo li Norbert prišel ali ne. Ali je Frančiška uspela, da mu je izročila to važno sporočilo? Ali ni bilo mogoče, da ga ob tem času ni bilo doma? Medtem se je zvečerilo in služabnik je našel luči v jedilnici, Dijana pa je odšla iz sobe s pretvezo, da gre še nekoliko na sveži zrak. Ko je prišla mladenka na določeno mesto, jo je Norbert že pričakoval, in čim je je ugledal, je planil proti nji. Sredi poti pa se je ustavil, kakor bi se nenadoma nečesa domislil, in obstal je na mestu kakor prikovan.

"Gospodična, poslali ste pome?" je rekel.

"Da," je odvrnila Dijana.

Po kratkem premolku, ko se je mladenki posrečilo obvladati svoja čustva, je začela Dijana s tresočim glasom pripovedovati Norbertu, kako ji je Daumon zagrozil, da bo vse izdal in upropastil, če ne dobi do petka gotove vsote denarja, katerega zahteva. Mladenka je pričakovala, da bo prišel Norbert besneti nad to Daumonovo nesramnostjo, toda v svoje veliko začudenje je videla, da ni to naredilo nanj nikakega vtisa. On je med tem toliko in tako globoko trpel, da je bilo njegovo srce neobčutno proti vsem človeškim občutkom in strastem.

"Nikar se dalje ne vznemirjajte zastran tega, gospodična," je rekel Norbert resignirano. "Poiskal bom Daumona in vso stvar z njim poravnal."

"Norbert, ali me tako zapuščas... ali naj je to slovo ob najinem zadnjem sestanku?" je vprašala deklica.

"Kaj naj vam še rečem in povem? Moj oče mi je odpustil na svoji smrtni postelji, in prav tako jaz vam iz srca odpuščam, Dijana."

"Torej zbogom, Norbert; midva se ne bova več videla. Jaz se bom v kratkem poročila, kakor ste gotovo že izvedeli. Kako naj še nasprotujem želji svojih staršev? Sicer pa, kaj bi to tudi koristilo? Torej zbogom! In zapomni si, da ni na svetu človeka, ki bi ti bolj iz srca želel vso srečo v življenju, kakor ti jo želim jaz."

"Srečo? Meni?" se je bridko nasmešnil Norbert. "Kako naj bom še kdaj v življenju srečen? Če ti je znana skrivnost, Dijana, potem katere bi mogel jaz postati še kdaj srečen, tak za božjo voljo, povej mi jo! Povej mi, kako naj pozabim in kako naj si izrujem vse to iz svojega srca? Ali si pozabila, da sem delal načrte za življenje polno sreče in blazenosti ob tvoji strani? Imel sem vizije; zdaj pa so te vizije in načrti enako strašni zame."

Ko je Dijana slišala te besede tragične agonije, so se ji v divjem trumu zaiskrile oči, ker spoznala je, da jo Norbert še vedno tako ljubi, kakor jo je ljubil svoječasnno. Toda v naslednjem trenutku je žar njenih oči ugasnil in poslovala se je mrzlo in ledeno, kakor bi se od Norberta poslavljala marmornati kip. Ko se je kmalu zatem pojavila zopet v jedilnici domačega gradu, je le bdela na njenem obrazu tako srečen izraz, da ji je njen zaročenec, grof Mussidan čestital na njenem dobrem razpoloženju.

Mladi vojvoda Šamduš je držal besedo in že naslednjega dne je poslal k Dijani svojega zvestega služabnika, starega Jeana, ki je deklici diskretno izročil mal zavoj. Ko je Dijana odprla zavoj, je videla, da je bila v njem poleg onih dveh pisem, o katerih je govoril lopov Daumon, tudi vsa njena korespondenca z Norbertom; teh pisem je bilo nad sto, in vsa so bila več ali manj kompromitirajoča.

Najprej je nameravala ta pisma takoj uničiti, čez hip pa se je premislila in skrila je pisma na ono mesto, kjer je imela skrito liste, ki jih je Norbert pisal njej.

Norbert je dal Daumonu 60 tisoč frankov, ne všteti onih 20.000 frankov, ki mu jih je dolgoval na zadolžnice. Ta vsota, skupno z onim zneskom, ki si ga je sam prihranil, je zadostovala, da bi Daumon zapustil Bevron ter se naselil v Parizu, kjer je bilo bogato polje za njegovo nečedno delovanje. In res, minilo je komaj osem dni, ko se je kakor ogenj razširila po vasi govorica, da je Daumon zaprl svojo hišo ter odšel v Pariz, s seboj pa je vzel mlado in brhko Francko, hčerko vdove Rou-

lo. Vdova je besnela in javno dolžila gospodično Dijano, da je imela tudi ona svoje prste vmes ter da se ima tudi njej v veliki meri zahvaliti, da je zdaj na stara leta ob svojo edino oporo.

Kljub vsem tem govoricam in natolcevanju, pa se je počutila gospodična Dijana srečno, ko je doznala, da sta Daumon in Frančiška na vsem tihem in lepem izginila iz Bevrone; bila ji je v veliko uteho zavest, da ji ne bo treba več vsak dan bati srečanja z ono, ki je vedela za njene skrivnosti in ki je bila njena zaveznica. Pa tudi vojvoda Norbert de Šamduš je odšel v Pariz s svojo ženo, in grof de Puymandour, oče njegove žene, je pripovedoval v okolici,

da bo ostala njegova hči dlje časa v Parizu.

Dijana je zdaj olajšano vzdihnila, kajti končno se ji je zdelo, da so se vsi črni oblaki, ki so se zbrali nad njeno glavo in zatemnili nebesklon, končno razpršili. Njena bodočnost se ji je zazdela zdaj lepa in brezskrbna, in pripravljati se je začela za svojo poroko z Mussidanom.

Dijana je zelo dobro vedela, kako zelo jo Oktave ljubi, in od svoje strani je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da je to njegovo ljubezen podžigala. Oktave je postal njen popolni suženj, kakor bi postal vsak drug mož v stičnih okoliščinah. (Dalje prihodnjic.)

Vrhovni paznik v državni jetnišnici v Auburn, N. Y., Edward Beckwith, katerega je pred par dnevi z nožem smrtno zabolal jetnik Anthony Mortellito, ki ima presedeti 20-letno kazen. Paznik je nadzoroval jetnike ki so se sprehajali po dvorišču jetnišnice; ko je skočil omenjeni jetnik iz vrste in ga zabolal.

Slika kaže izvanredno žalosten slučaj. Na sliki vidite 21 letnega William R. Howell, ki je jetnik Michiganske ječe, ki je dobil dovoljenje, da se je prišel posloviti v jetnišnico v Little Rock, Ark., od svojega 65 let starega očeta, ki ga vidite na desni, par minut prej, predno je šel stari Howell na električni stol radi trojnega umora. Sojetniki mladega Howella so zbrali skupaj denar za vožnjo.

Slika kaže demonstracijo komunistov, ki so se zadnji četrtke zbrali pred mestno hišo v Clevelandu in zahtevali od mestnega župana dela. Demonstracije se je udeležilo preko 2000 komunistov. Voditeljica in glavna govornica je bila 21-letna Lil Andrews, katero kaže na sliki pšica. Mlado dekle je bilo obsojeno na 10 let ječe, ker je za časa štrajka premogarjev v St. Clairsville, O. delila komunistične letake. Mlada komunistka je začasno prosta, ker se je proti obsodbi pritožila in se čaka odločitev vrhovnega sodišča.

Na sliki vidite deset parov plesalcev, ki so plesali nepretrgoma 109 dni. Vsakemu paru se je dovolilo vsako uro deset minut počitka. Ples se je vršil v East Detroit, pred mestu Detroit. Po 109 dneh je plesalce ustavila policija in jih preganala s plesišča.